

Tweede Kamer der Staten Generaal
T.a.v. Vaste Kamercommissie EZ
Postbus 20018
Postbus 2500 EA
DEN HAAG

Datum	Onderwerp	Contactpersoon	Doorkiesnummer	Pagina
19 april 2016	Evaluatie Warmtewet	Maarten Eeke van der Veen	(033) 450 73 29	1/4

Geachte commissieleden,

Op 20 april is de "Aanbieding evaluatie Warmtewet d.d. 17 februari" één van de agendapunten tijdens het AO Energie. In deze brief geven wij u onze reactie op het Ecorys rapport.

In 2003 heeft de Tweede Kamer het initiatief genomen om de bescherming van consumenten tegen het natuurlijke monopolie van warmtelevering *wettelijk* te regelen. Dit heeft uiteindelijk in 2014 geleid tot de Warmtewet, met als belangrijk(st) onderdeel van consumentenbescherming het Niet Meer Dan Anders (NMDA)- principe.

Uit de evaluatie van Ecorys blijkt hoe divers de monopoliesituaties zijn waarop de Warmtewet van toepassing is. De evaluatie bevestigt een aantal pijnpunten die de consumentenorganisaties in november 2014 onder uw aandacht hebben gebracht¹ (zie bijlage).

De evaluatie gaat echter deels voorbij aan een aantal fundamentele weeffouten in de wet. Weeffouten die zeker in het licht van de ambities van Minister Kamp (Warmtevisie) zo snel mogelijk recht gezet moeten worden.

Warmte is geen markt

Warmtelevering is geen markt. Dit wordt in de evaluatie van Ecorys ook benoemd.

"2.3 Markt voor warmtelevering

---

¹ Brief Stadsverwarming d.d. 12 november 2014, VEH, Consumentbond en Woonbond

Datum	Onderwerp	Pagina
19 april 2016	Evaluatie Warmtewet	2/4

Hoewel er vaak wordt gesproken over “de warmtemarkt”, is van een vrije markt met vraag en aanbod op landelijk niveau *momenteel* geen sprake. Dit komt enerzijds doordat warmte, in tegenstelling tot aardgas en elektriciteit, niet rendabel over lange afstanden vervoerd kan worden. Anderzijds is er binnen de warmtesector vaak sprake van verticale integratie, waarbij een bedrijf naast producent van warmte ook transporteur en leverancier van de warmte is. Hierdoor is de markt voor warmte vaak gesloten en lokaal, waarbij warmte geleverd wordt door één enkele leverancier aan gebonden afnemers. Echte marktwerking blijft *dan* uit.” (p. 28)

Desalniettemin wordt in het rapport gesproken over een ‘toekomstig marktontwerp’ en wordt de term ‘markt’ 447 keer gebruikt om het natuurlijke monopolie van warmtelevering mee te representeren. Door warmte structureel voor te stellen als: ‘een markt’, gaat het rapport voorbij aan één van de fundamentele pijnpunten van “Warmte”.

Onvoldoende mogelijkheden tot afsluiting en willekeur

Er is geen warmtemarkt, want de consument heeft geen keuzevrijheid. Hij is gebonden aan één leverancier. Indien een consument er voor kiest om zich te laten afsluiten (om bijvoorbeeld zelfvoorzienend te worden) wordt hij geconfronteerd met kosten die kunnen oplopen van honderden tot duizenden euro's. De onderbouwing van deze kosten is onduidelijk en verschilt per leverancier. Ook wordt soms door de leverancier gesuggereerd dat afsluiten niet mogelijk is.

Naast onvoldoende keuzevrijheid, zijn er dus ook onvoldoende uitstapmogelijkheden voor de consument. Zie hiervoor ook het artikel in het Eigen Huis Magazine van maart 2016² (zie bijlage). Een grote barrière die ons inziens direct opgelost dient te worden door aanpassing van de Warmtewet:

Vereniging Eigen Huis, de Woonbond en de Consumentenbond roepen de Tweede Kamer op om bij de herziening van de Warmtewet te regelen dat consumenten het recht krijgen om zich kosteloos van het warmtenet af te (laten) sluiten.

Consument betaalt te veel

Groot struikelblok voor draagvlak van stadsverwarming onder consumenten blijft de prijs voor warmte. De huidige Warmtewet jaagt huurders en eigenaren op kosten. Onder andere voor huurders en eigenaren met blokverwarming pakt de wet nadelig uit. In de brief met knelpunten die wij u op 12 november 2014³ hebben gestuurd worden hier enkele voorbeelden van gegeven (zie bijlage). In deze brief is al geconstateerd dat de consument in 2013 naar schatting tussen 600

² Betalen om niet meer te veel te betalen, Eigen Huis Magazine, maart 2016

³ Brief Stadsverwarming d.d. 12 november 2014, VEH, Consumentenbond en Woonbond

Datum	Onderwerp	Pagina
19 april 2016	Evaluatie Warmtewet	3/4

miljoen en 1,7 miljard teveel heeft betaald voor de levering van warmte over een periode van 10 jaar. Zolang de prijs voor warmte niet concurrerend is met de prijs voor gas of andere warmte-opwekmethode zal het draagvlak onder consumenten beperkt blijven.

De consumentenorganisaties roepen de minister dan ook op om de eerlijkere en transparante invulling van het NMDA-principe eindelijk waar te maken.

Warmte is niet altijd even (blijvend) duurzaam

Indien restwarmte wordt gebruikt als bron voor warmtelevering kan worden gesproken over een duurzaam product/ duurzaam warmtenet. Steeds vaker bereiken ons signalen dat de opwekking van warmte binnen huidige en nieuwe warmtenetwerken niet altijd (blijvend) duurzaam is.

Zo lijkt in Utrecht het milieurendement van de stadsverwarming lager te liggen dan beloofd, doordat Eneco de warmte minder duurzaam is gaan opwekken⁴. Dit heeft consequenties voor de portemonnee van de consument en leidt er tevens toe dat de consument niet krijgt wat hem is beloofd. Ook zijn er discussies in hoeverre door kolencentrales geproduceerde restwarmte (b.v. Zuid Holland) duurzaam is en een blijvende warmtebron voor de toekomst (in het licht van de kolencentrale discussie).

In de huidige Warmtewet worden er geen eisen gesteld aan de minimale mate van duurzaamheid van warmtenetten.

Vereniging Eigen Huis, de Woonbond en de Consumentenbond roepen de Tweede Kamer dan ook op om de mate van (blijvende) duurzaamheid van huidige en nieuwe warmtenetwerken te laten onderzoeken door de minister. Naar aanleiding van dit onderzoek kan worden bepaald hoe de duurzaamheid van warmte is te verankeren in de Warmtewet

“Warmte” kan een toekomst hebben en bijdragen aan een duurzaam Nederland, maar dan moet eerst een aantal fundamentele punten worden opgelost.

We moeten constateren dat, ondanks het feit dat er de afgelopen jaren stappen gezet zijn om de consument beter te beschermen, de positie van de consument nog steeds onvoldoende geborgd is: (1) hij betaalt te

---

⁴ <http://www.utrecht.nl/milieu/energie/energieplan/milieuopbrengst-stadsverwarming>

vereniging
eigen huis

Datum	Onderwerp	Pagina
19 april 2016	Evaluatie Warmtewet	4/4

veel, (2) heeft te maken met disproportionele kosten bij het afkoppelen van het warmtenet als hij een gelijkwaardig alternatief heeft, (3) hij heeft onvoldoende garanties over de duurzaamheid van de restwarmte.

De herziening van de Warmtewet biedt de kans om de fundamentele punten zoals hierboven zijn genoemd te adresseren en op te lossen. Alleen dan kan gesproken worden van een wet die de consumentenbescherming optimaal regelt en structureel bijdraagt aan verduurzaming.

Deze brief is mede namens de Consumentenbond en de Woonbond verstuurd.

Met vriendelijke groet,
Vereniging Eigen Huis

Rob Mulder
Directeur Kennis & Belangenbehartiging

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. Vaste Kamercommissie EZ
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum	Onderwerp	Uw kenmerk	Contactpersoon
12 november 2014	Stadsverwarming	141112CU	Claudia Umlauf
			Pagina
			1/12

Geachte Tweede Kamerleden van de commissie EZ,

Het onderwerp 'Beantwoording vragen met betrekking tot de toepassing van de Warmtewet en de Warmteregeling' staat 17 november op de agenda van het wetgevingsoverleg energie. Het betreft één van de ca. 25 agendapunten. De Consumentenbond, de Woonbond en Vereniging Eigen Huis zouden u willen voorstellen dit agendapunt te verdagen en aan te dringen op een hoorzitting. Een bijeenkomst waarin experts vanuit diverse perspectieven u bijpraten over de veelheid aan problemen en oplossingsrichtingen daarvoor. Dit om de 600.000 warmtehuishoudens, en dat aantal is groeiende, recht te doen.

Per brief van 7 juli aan de Tweede Kamer heeft minister Kamp aangegeven hoe het ministerie van Economische Zaken inspeelt op de signalen die zijn afgegeven met betrekking tot stadsverwarming en de in 2014 in werking getreden Warmtewet. De drie consumentenorganisaties vinden het positief dat de minister een aantal signalen oppakt (zie bijlage 1). Toch blijven er nog altijd veel pijnpunten onopgelost (zie bijlage 2) en komen er weer nieuwe punten bij. Zo constateren we de 'belastingtruc' en 'nog meer vaste kosten'.

Belastingtruc

De Niet-Meer-Dan-Anders-prijs rekent met een prijs voor gas, waarin ook energiebelasting voor gas is opgenomen (Warmtebesluit, artikel 4). Krachtens de Wet belasting op milieugrondslag wordt enkel belasting geheven over elektriciteit en aardgas (artikel 48 lid 1). Bij warmte wordt deze energiebelasting dus niet geïnd door het Rijk. Toch wordt dit bedrag wel betaald door de warmteklant. Het gaat bij een gemiddeld

Datum	Onderwerp	Pagina
12 november 2014	Stadsverwarming	2/12

verbruik om een bedrag van € 296¹ excl. btw per jaar. Dit bedrag komt dan ten goede aan de leverancier. Een stijging van de energiebelasting leidt dus automatisch tot extra inkomsten bij de leverancier. Het element van de energiebelasting moet ons inziens uit de Niet-Meer-Dan-Anders berekening gehaald worden.

Nog meer vaste kosten

De minister geeft aan dat de vaste kosten voor huishoudens met stadsverwarming gemiddeld met 7% zijn gestegen met de invoering van de Warmtewet in 2014, ten opzichte van 2013. De variabele kosten zijn daarentegen gemiddeld met 3% gedaald. Het gemiddelde effect op de totale kosten voor huishoudens op stadsverwarming zou 0% zijn. Door deze verschuiving in de kostenberekening is er minder stimulans voor eigenwoningbezitters en huurders om energie te besparen. Zij krijgen ongeacht hun verbruik immers toch hoge energiekosten voor hun kiezen. Voor een leverancier is zo'n vaste bron van inkomsten ideaal in een tijd waarin de consument meer aandacht krijgt voor energiebesparing.

Het moet anders

Voortzetting van de Warmtewet in zijn huidige vorm kost de gebonden consument onnodig veel geld. Een eenvoudige schatting voor de financiële schade die de Nederlandse huishoudens met stadswarmte door de te hoge tarieven lijden, is dat zij over de laatste 10 jaar 600 miljoen tot 1,7 miljard euro² te veel voor hun warmte hebben betaald. Bovendien blijkt uit ledenonderzoek van Vereniging Eigen Huis een lagere waardering van het comfort voor woningen op stadsverwarming ten opzichte van woningen met een Cv-ketel.

Wij denken dat 'Warmte' wel degelijk toekomst heeft en een goede rol kan spelen bij het bereiken van de doelstellingen uit het Energieakkoord, maar dan moet het op de juiste manier worden toegepast en ingezet. Wij vinden het daarbij van belang dat er een gelijk speelveld en keuzevrijheid ontstaat.

Veel gemeenten hebben warmtenetten of maken momenteel plannen om nieuwe warmtenetten aan te leggen, dan wel bestaande netten uit te breiden. Op die manier kunnen ze hun duurzaamheidsdoelstelling behalen. Echter, gemeenten werken hiervoor bijna altijd samen met één

¹ Dit bedrag betreft de verschuldigde energiebelasting en de opslag duurzame energie. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de heffingskorting al is verrekend met de energiebelasting verschuldigd over het elektraverbruik.

² € 100 tot € 275 (per huishouden per jaar) * 10 (jaar) * 600.000 (huishoudens). Dit is op basis van de geconstateerde onvolkomenheden in de Warmtewet en –regelgeving exclusief de 'belastingtruc'. De geleden schade is dus mogelijk veel hoger.

Datum	Onderwerp	Pagina
12 november 2014	Stadsverwarming	3/12

grote partij, meestal een groot elektriciteitsbedrijf, soms een vuilverbrander. Het gevolg is dat deze partijen een monopolie krijgen. Eneco heeft het grootste aandeel aan grootschalige warmtenetten, gevolgd door Nuon en Ennatuurlijk. De grote partijen weren kleinere partijen, die ook warmte kunnen en willen leveren, stelselmatig van hun netten. Ze ontnemen daarmee o.a. datacenters, kassen en retailbedrijven de kans op een gelijk speelveld en consumenten de kans op keuzevrijheid en daarmee een eerlijke prijs.

Wij zien oplossingsrichtingen voor deze problematiek zoals open netten en virtueel gas (zie bijlage 3).

Tot die tijd

Zolang wordt vastgehouden aan de huidige Warmtewet en -regeling pleiten wij voor het oplossen van alle in deze brief en in de bijlage aangegeven pijnpunten, zodat warmteconsumenten in ieder geval niet honderden euro's per jaar te veel betalen. Wij lichten de pijnpunten en oplossingen voor de korte en lange termijn graag nader toe, bijvoorbeeld tijdens een door ons bepleite hoorzitting.

Met vriendelijke groet,

Vereniging Eigen Huis

Dr. Rob Mulder
 directeur Strategie en
 Belangenbehartiging

Woonbond

Drs. Ronald Paping
 algemeen directeur

Consumentenbond

Drs. Gerjan Huis in 't Veld
 manager Belangenbehartiging en
 Communicatie

Datum	Onderwerp	Pagina
12 november 2014	Stadsverwarming	4/12

Deze brief wordt gesteund door:

- Stichting Reeshofwarmte, Tilburg
- Stichting Niet Meer Dan, Almere
- Stichting Actie Giga Joule, Houten
- Comité Woekerwarmte, Breda
- Stichting Stadswarmte, Den Haag-Ypenburg-Nootdorp
- Werkgroep Stadsverwarming Meerhoven, Eindhoven
- Bewonerscomité Salsa Verde, Den Haag
- Stichting Natuurlijk IJburg

Datum	Onderwerp	Pagina
12 november 2014	Stadsverwarming	5/12

Bijlage 1: Signalen die door minister Kamp worden opgepakt

Aannames onder de loep

Enkele aannames (parameters) worden opnieuw onder de loep genomen. Wel baart het ons wel zorgen dat de aanbevelingen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) er feitelijk op neer lijken te komen dat de aannames nagenoeg ongewijzigd blijven of op de lange baan geschoven worden.

Duidelijke definities

De definities in de Warmtewet en daaruit voortvloeiende regelingen, worden onder de loep genomen en verduidelijkt. In de brief d.d. 7 juli jl. geeft de minister aan dat de definities waar nodig zullen worden aangescherpt om beter recht te doen aan de bestaande verhoudingen tussen partijen. Die bestaande verhoudingen, waarin de warmteklant volledig afhankelijk is van zijn monopolistische leverancier, zijn echter niet consumentvriendelijk, integendeel. Beter zou het dus zijn de definities zo in te vullen dat de warmteconsument ook hieraan bescherming kan ontleen. Als consumentenorganisaties zijn wij bang dat het anders afbakeningen worden waarachter de warmteleverancier zich zal verschuilen.

Veiligheid naar Blok

Het door de vereniging aangehaalde veiligheidsaspect bespreekt minister Kamp met minister Blok voor Wonen. Zo nodig volgen er kwaliteitseisen. De ondertekenaars juichen het toe dat het veiligheidsaspect wordt opgepakt. Maar dit aspect valt binnen de reikwijdte van de Warmtewet en hoeft daarmee niet doorgespeeld te worden naar minister Blok. In artikel 2 van de Warmtewet staat immers dat de leverancier zorg draagt voor een betrouwbare levering van warmte. Daar hoort volgens ons ook bij dat er geen lekkages/onveilige situaties mogen ontstaan. Als deze problematiek wordt doorgespeeld naar minister Blok, dan wordt deze mogelijk aangepakt door aanpassing van het Bouwbesluit. Dat aangepaste Bouwbesluit geldt dan voor alle nieuwe warmtewoningen. Maar daarmee zijn de 600.000 bestaande woningen niet geholpen.

Datum	Onderwerp	Pagina
12 november 2014	Stadsverwarming	6/12

Bijlage 2: Lijst met pijnpunten

Pijnpunten m.b.t. Warmtewet algemeen

1. Onduidelijkheid over definities

Er is onduidelijkheid over de definities in de wet, dit leidt direct tot verwarring en intransparantie. Zo heeft de wet het over een 'warmtewisselaar' en hebben de leveranciers het over een 'afleverset' om de warmte in de woningen 'af te leveren'. (zie ook bijlage 1)

2. Kosten warmtewisselaar ondoorzichtig

Hoe redelijk zijn de kosten ondergebracht onder 'warmtewisselaar'. De 'warmtewisselaar' moet volgens de Warmtewet tegen 'redelijke kosten' ter beschikking gesteld worden. De warmteleveranciers interpreteren dit nogal ruim door onder de 'warmtewisselaar' ook leidingen/kranen etc. te rekenen, welke reeds betaald zijn met de aansluitbijdrage of onder de meetkosten vallen. Daarbij wordt de huur ook berekend aan bewoners die hun wisselaar reeds in de aansluitbijdrage hebben betaald en aan huurders die hiervoor al aan hun verhuurder betalen via de huur. Bewoners die hierover bezwaar maken worden door de Warmteleverancier, de Geschillencommissie Energie en Water en door de ACM met een kluitje in het riet gestuurd. Terwijl het volgens ons zo moet zijn dat de bewijslast dat er huur gevraagd mag worden bij de warmteleverancier ligt.

Er zijn ons tevens enkele gevallen bekend dat de warmteleverancier ongevraagd en zonder technische noodzaak de warmtewisselaar vervangen heeft terwijl deze in eigendom was van de bewoner. Dit om vervolgens huur te mogen rekenen.

3. Lekkages en onveilige situaties

Er moeten serieuze vraagtekens gezet worden bij de veiligheid van stadsverwarming. Het blijkt dat in sommige wijken veelvuldig lekkages voorkomen wat tot gevaarlijke situaties en veel schade leidt. In veel gevallen lopen de stadsverwarmingsleidingen ook door de kruipruimten omdat dit de goedkoopste optie voor de leverancier was. De consument wordt hier bewust met extra risico's geconfronteerd vanwege financiële voordelen voor de leverancier. De kosten van een veilig systeem behoren in het Niet-Meer-Dan-Anders beginsel te vallen en daarmee voor rekening van de leverancier te komen.

Datum	Onderwerp	Pagina
12 november 2014	Stadsverwarming	7/12

4. Maximale tarief als standaard

Het maximale tarief wordt als standaard gehanteerd. De warmteprijs voor consumenten dient redelijk te zijn. Als maatstaf daarvoor geldt de 'Niet-meer-dan-anders'-regel, maar niet uitsluitend. Een lagere warmteprijs dan aardgas-referentie is mogelijk. Onder toepassing van de NMDA-regel geldt dat geen 'exorbitante' oftewel 'excessieve' rendementen mogen worden gemaakt door de warmteleverancier, die beschikt over een (wettelijk) monopolie.

Er zijn gevallen bekend dat op de factuur van het warmtebedrijf een extra bedrag stond als NMDA-toeslag: de correctie van een lage kostprijs naar het niveau van de aardgas-referentie. Deze praktijk is ons ziens ten zeerste discutabel. Mogelijk is dan sprake van strijd met het verbod van misbruik van een economische machtspositie (artikel 24 Mededingingswet).

5. Slechtere isolatie

Een deel van de meerkosten van een warmte-aansluiting bestaat uit de zogenaamde 'vermeden energiebesparende maatregelen'. Dit houdt in dat in de stichtingskosten van de woning geld bedoeld voor isolatie overgeheveld wordt naar de aansluitbijdrage. Dit vanwege de positieve waardering van stadsverwarming in de Energie Prestatie Norm. Kortom, geld dat bij een gasgestookte woning besteed zou worden aan isolatie, wordt bij een warmtewoning hiertoe niet aangewend, maar wordt overgemaakt naar de warmteleverancier als rentabiliteitsbijdrage. De bewoner wordt hierdoor geconfronteerd met hogere eenmalige kosten en hogere jaarlijkse kosten door de extra stookkosten vanwege de verminderde isolatie. De Warmtewet biedt hiervoor geen bescherming ondanks dat een aanzienlijk deel van de woningen die vanaf het jaar 2000 zijn gebouwd hier mee te maken hebben. Deze ongewenste situatie is vandaag de dag nog steeds mogelijk bij nieuwbouw. Met de huidige warmteprijs gaat het voor een gemiddelde warmteconsument om € 150 per jaar aan extra stookkosten.

6. Aansluitbijdrage

De Warmtewet voorziet alleen in de regulering van een onvoorziene aansluiting. Dit moet worden uitgebreid naar voorziene aansluitingen. De meerkosten van een warmte-aansluiting ten opzichte van een gasaansluiting, inclusief Cv-ketel, kunnen oplopen tot liefst € 6000. Deze situatie doet absoluut geen recht aan het Niet-Meer-Dan-Anders beginsel.

Datum	Onderwerp	Pagina
12 november 2014	Stadsverwarming	8/12

7. Verplichte huur afleverset/warmtewisselaar

De Warmtewet verplicht de consument in nieuwe situaties om dit apparaat te huren van de leverancier. De warmteconsument zou in alle vrijheid zelf moeten kunnen bepalen van wie hij het apparaat wilt afnemen en op welke manier. Het aangehaalde veiligheidsargument is niet valide, aangezien men wel zelf de radiator mag wisselen waar hetzelfde stadsverwarmingswater doorheen loopt. Het hete water circuleert namelijk vanaf het verdeelstation door de woningen en er is geen sprake van een gescheiden systeem. Indien noodzakelijk zou volstaan kunnen worden met verplichte installatie door een erkende installateur. De huidige bepaling in de Warmtewet oogt in strijd met art. 1 Eerste Protocol EVRM.

8. Dubbele betaling

In veel gevallen wordt er dubbel betaald voor de afleverset/warmtewisselaar. Namelijk bij eigenwoningbezitters via de aansluitbijdrage en opnieuw middels het vastrecht. Bij huurders via de huurprijs aan de verhuurder en aan de leverancier. Huurders betalen in veel gevallen vastrecht alsof zij eigenaar zijn van de woning en van de fictieve cv-ketel. Dit is een belangrijk punt waarover de Warmtewet geen helderheid verschaft.

9. Hoog vastrecht koude

Koude is bij sommige warmteconsumenten een essentieel onderdeel van de leveringsovereenkomst en installatie in het gebouw. Het mag niet zo zijn dat de Warmtewet het vastrecht voor warmte maximeert en dat de leverancier dit vervolgens via de koude alsnog tarifeert. In sommige complexen is de koude-overeenkomst een verplichting en kan deze niet opgezegd worden. Er zal nader onderzoek naar de consequenties hiervan moeten worden gedaan. De Warmtewet moet voorzien in dit soort situaties door het vastrecht voor koude te verbieden of expliciet te bepalen dat de koudeleveringsovereenkomst opzegbaar is.

10. Hoog vastrecht bij blokverwarming

In geval er sprake is van blokverwarming worden de kosten in veel situaties aanzienlijk verhoogd, door invoering van een hoog vastrechtstarief. Hier zal door minister Kamp nader onderzoek naar moeten worden gedaan. Nu zijn alleen de kosten van de grote netten in kaart gebracht.

Datum	Onderwerp	Pagina
12 november 2014	Stadsverwarming	9/12

11. Opzeggen warmteleverings- en aansluitovereenkomst

In de praktijk blijkt het regelmatig voor te komen dat consumenten hun woning op een andere (milieuvriendelijke) manier willen verwarmen en dat het opzeggen van de warmte-overeenkomst niet wordt geaccepteerd door de leverancier, dan wel dat hier een bedrag voor wordt gerekend dat enkele duizenden euro's hoog is. Het recht op vrijwillige en kosteloze afkoppeling van het warmtenet zou verankerd moeten worden in de Warmtewet, conform de bepalingen omtrent overeenkomst tot opdracht van art. 7:400 BW en verder.

12. Helderheid m.b.t. VvE's

De minister geeft aan dat VvE's (Verenigingen van Eigenaren) met gebouwgebonden verwarmingsinstallaties worden uitgezonderd van de verplichtingen voor een leverancier die volgen uit de Warmtewet, met uitzondering van woningcorporaties. Het zou wenselijk zijn dat hier snel, duidelijk over gecommuniceerd wordt. Zodat VvE's helder krijgen in hoeverre ze nu wel of niet aan de verplichtingen uit de Warmtewet moeten voldoen. Er moet ook helderheid komen voor huurders van commerciële verhuurders. Zij moeten ook onder de Warmtewet vallen. Ook zal goed gekeken moeten worden naar de positie van het individuele VVE-lid.

13. Tariefdifferentiatie

Warmteleveranciers moeten in de gelegenheid worden gesteld om naast de standaardovereenkomst bijvoorbeeld zogenaamde 'flat fee' of laag vastrecht/hoog warmtetarief overeenkomsten aan te bieden, waar de warmteconsument voor kan kiezen op eigen initiatief. Zodat situatie specifiekere overeenkomsten ontstaan.

Het stramme tariefregime heeft ook ongewenste consequenties voor de warmteconsument die de beschikking heeft over een aparte warm tapwaterleiding. Er kan juist in dit soort omstandigheden een apart tarief voor verwarming en warm tapwater gehanteerd worden. De methode voor het berekenen van het huidige maximum variabel tarief kan eenvoudig worden uitgebreid zodat er drie tarieven ontstaan: een tarief voor alleen verwarming, alleen warm tapwater en een combi-tarief. Waarom één combi-tarief hanteren als dat niet noodzakelijk is?

Datum	Onderwerp	Pagina
12 november 2014	Stadsverwarming	10/12

14. Gasprijs

De warmteconsument wordt afgerekend op de gasprijs van de drie grootste gasleveranciers. Dit zijn nu nog de traditionele grote drie: Nuon, Eneco en Essent. Deze hanteren toevallig de hoogste gasprijzen. Zogenaamde actietarieven en actie-producten worden niet meegenomen in de vergelijking. De ACM beschikt over de precieze marktaandelen en moet dus in staat kunnen zijn om de gemiddelde gasprijs te berekenen, inclusief speciale acties. De beperking tot de drie grootste leveranciers is onrechtvaardig.

15. Energiebelastingtruc

Zie hoofdbrief

16. Hogere vaste kosten

Zie hoofdbrief

Pijnpunten m.b.t. Warmteregeling

Het maximumtarief voor warmte wordt grotendeels bepaald door parameters uit de Warmteregeling. Het foutief vaststellen van deze waarden heeft grote gevolgen voor de portemonnee van 600.000 huishoudens. Graag verwijzen wij hierbij naar onderstaande uiteenzetting van de lokale belangenorganisaties met stadsverwarming.

1. De prijs van een Cv-ketel en een afleverset/warmtewisselaar

De minister gaat bij de prijsbepaling uit van een gemiddelde van nieuwbouwsituatie en een vervangingssituatie. Er wordt alleen voorbij gegaan aan het feit dat men bij de aansluitbijdrage deze kosten al heeft voldaan voor wat betreft de nieuwbouwsituatie. Dit betekent dat de warmteconsument de meerkosten van een nieuwbouwsituatie teveel betaalt. De meerkosten worden berekend aan de hand van de berekening 'kosten cv-ketel' minus 'kosten warmtewisselaar'. Indien één van deze waarden incorrect is, heeft dit een ongewenst resultaat. Beide parameters zijn te hoog ingeschat, maar vooral de kosten van de cv-ketel zijn onrealistisch. De voorgestelde waarden in de Warmteregeling voor 2015 resulteren in een vastrecht dat € 40 te hoog uitvalt.

2. De onderhoudskosten van een Cv-ketel en een afleverset/warmtewisselaar

Bij deze waarden geldt hetzelfde regime als hierboven vermeld. De kosten voor onderhoud aan Cv-ketel worden te hoog ingeschat en die voor de afleverset/warmtewisselaar te laag. Dit resulteert in een vastrecht dat € 60 te hoog uitvalt.

Datum	Onderwerp	Pagina
12 november 2014	Stadsverwarming	11/12

3. Meerkosten elektrisch koken

Bij het vaststellen van deze waarde wordt slechts rekening gehouden met het verschil in verbruikskosten waar tevens het verschil in investeringskosten een rol behoort te spelen. De extra kosten van de elektrische kookplaat vallen eveneens onder het Niet-Meer-Dan-Anders beginsel. Deze onrechtvaardigheid zorgt ervoor dat het vastrecht minstens € 50 te hoog uitvalt.

4. Opwekrendementen Cv-ketel

Bij het vaststellen van het opwekrendement voor ruimteverwarming en warm tapwater wordt uitgegaan van een gemiddelde populatie cv-ketels. Dit strookt niet met het feit dat bij het bepalen van de prijs van een cv-ketel de nieuwprijs anno nu wordt gebruikt. De warmteconsument betaalt voor een nieuwe cv-ketel, maar krijgt de prestaties van een oude cv-ketel. Tevens is door de grote warmteleveranciers in het Warmte-forum afgesproken uit te gaan van een nieuwe cv-ketel. Het Ministerie van Economische Zaken was nauw betrokken bij dit overleg. Bij correcte waarden zou dit bij een gemiddeld verbruik tot € 54 lagere stookkosten per jaar leiden.

5. Leidingverliezen

Bij het bepalen van de leidingverliezen is misschien wel de grootste fout van allemaal begaan. Royal HaskoningDHV heeft bij opstellen van het destijds leidende rapport berekend wat het totale leidingverlies in een gasgestookte woning zou zijn. De Minister heeft deze waarden overgenomen als ware het verschil in leidingverliezen. De warmteconsument heeft nu het normale leidingverlies in zijn woning plus de leidingverliezen van de gasgestookte woning in het warmtetarief. Deze kostbare fout zorgt bij een gemiddeld verbruik voor € 47 hogere stookkosten per jaar.

Voor verdere informatie omtrent de voorgestelde parameters voor de Warmteregeling en commentaar verwijzen wij u graag door naar:

< <http://www.internetconsultatie.nl/wijzigingwarmteregeling>

Datum	Onderwerp	Pagina
12 november 2014	Stadsverwarming	12/12

Bijlage 3: Oplossingsrichtingen toekomst

Open netten

Voor alle nog aan te leggen warmtenetten adviseren wij open, lage temperatuur netten beheerd door een netbeheerder. De warmtewoningen moeten geschikt zijn voor lage temperatuurverwarming (veiliger, energiezuiniger en meer toepassingen mogelijk) om een gelijk speelveld te bieden voor alle producenten van restwarmte. Een en ander naar analogie van de Gas- en Elektriciteitswet of de Telecommunicatiewet. Op deze manier kunnen de gebonden gebruikers hun warmteproducent zelf kiezen en is de kans op prijsefficiëncy een stuk groter. Voor bestaande warmtenetten zal per net de mogelijkheid van een transitie naar een open net met een lage temperatuur onderzocht moeten worden.

Virtueel gas

Er is nog een andere (aanvullende) mogelijkheid. Al onze huizen hebben een EPC-waarde (energieprestatie- coëfficiënt) die reeds is bepaald bij de aanvraag van de bouwvergunning. In deze EPC zit een opwekkendement. Dit opwekkendement kan de basis vormen voor een omrekening van gigajoules voor warmte naar m3 voor gas.

De warmteconsument geeft aan de netbeheerder, die de warmtenetten beheert, zijn warmtestanden door, die op basis van de EPC-waarde van de woning, omgerekend worden naar m3 virtueel gas. De warmteconsument is dan vrij om zijn virtuele gas in te kopen bij een leverancier naar keuze. De netwerkkosten voor warmtenetten worden eerlijk over Nederland verdeeld. Op deze manier voldoet 'warmte' aan het gelijkheidsbeginsel. Er kan dan ook belasting worden geheven. Als warmteklant betaal je dezelfde vaste kosten als in een gassituatie. De warmtewisselaar is daarbij je Cv-ketel en die huur of koop je. Het loont op deze manier ook om als consument te investeren in isolatie, warmtepompen, zonneboilers, etc. Deze systematiek rechtvaardigt verdere opschaling van warmtenetten.

Betalen om niet meer te veel te betalen

Toen Willem van den Brul af wilde van stadsverwarming – hij was erachter gekomen dat Eneco hem er te veel voor in rekening bracht – stuurde de energieleverancier hem doodleuk een hoge rekening.

TEKST ILSE AKKERMANS ILLUSTRATIE VIJSELAAR EN SIXMA

Van den Brul woont sinds 1980 in een oud herenhuis. 'Voor de stadsverwarming wordt afvalwater uit een centrale gebruikt. Warm water dat anders het kanaal in zou gaan, pompt Eneco naar de huizen toe.' Een prachtig verwarmingssysteem, vindt Van den Brul. 'Heel milieuvriendelijk. En het werkt goed.'

Met een aantal burens kreeg hij echter het vermoeden dat stadsverwarming duurder was dan een aansluiting op gas, die Eneco in dezelfde wijk ook leverde. 'Samen met een buurman heb ik vijf jaar lang de rekeningen per woning in de wijk bijgehouden en in een spreadsheet gezet. Het bleek dat een huis dat exact hetzelfde is als het onze, met dezelfde gezinssamenstelling en hetzelfde verbruik, een jaarrekening voor gas had van 1.400 euro. Terwijl wij 2.400 euro betaalden. Een groot verschil.'

Van den Brul stapte in augustus 2013 over op gas. 'Ik heb aangegeven dat het kostenverschil de reden was. We hebben onze spreadsheet naar Eneco gestuurd. Het bedrijf reageerde daar niet op.'

Na de opzegging ontving Van den Brul tot zijn schrik een offerte van Eneco. Als hij bij het bedrijf weg wilde, zouden zij twee kranen moeten afsluiten, kosten: 1.610 euro. Hij moest volgens Eneco ofwel dat bedrag betalen, ofwel vastrecht blijven betalen, voor de levering en het transport van warm water. Hij diende een klacht in bij het bedrijf.

Van den Brul stelde Eneco voor met elkaar om tafel te gaan om tot

een oplossing te komen. Dat gesprek vond in maart 2014 plaats. 'Het leek nergens toe te leiden. Maar kort daarop betaalde Eneco opeens het vastrecht terug, en verlaagden ze het bedrag voor de verwijdering van de kranen tot 465 euro.' Uitleg kreeg hij niet. Ondertussen bleek dat Eneco toch al van plan was de leidingen in de straat te vervangen, stelt hij.

Ook met het nieuwe bedrag was Van den Brul het niet eens. 'Een

principekwestie. Ik wilde niet voor die kosten opdraaien. Eneco beriep zich op Algemene Voorwaarden, maar die zijn mij bij de levering in 1980 nooit verstrekt. Dus ik kan ze ook nooit hebben geaccepteerd.' Van den Brul besloot naar de Geschillencommissie Energie te stappen.

In oktober 2014 kwam de zaak voor. Eneco beargumenteerde dat door het opheffen van de aansluiting maatregelen nodig waren

om lekkage en mogelijke andere problemen te voorkomen. Daarmee waren kosten gemoeid. Op basis van de Algemene Voorwaarden zouden die voor rekening van de consument zijn.

Maar de geschillencommissie gaf Van den Brul gelijk. Eneco kon niet bewijzen dat het de Algemene Voorwaarden destijds aan Van den Brul heeft verstrekt. Als Eneco bovendien wil dat de kosten bij opzegging voor rekening van de consument komen, zou het bedrijf dat expliciet in de voorwaarden moeten opnemen, aldus de commissie.

Een uitspraak van een geschillencommissie is bindend voor beide

partijen. Groot was dan ook de verbazing bij Van den Brul toen op de laatste dag van 2014 een deurwaarder voor de deur stond. 'Ik moest in januari voor de kantonrechter verschijnen', zegt hij. Eneco wilde dat de rechter de uitspraak van de geschillencommissie zou vernietigen. Het bedrijf

vond de beslissing van de commissie 'onbegrijpelijk en onjuist gemotiveerd'. Maar in zijn vonnis van juni 2015 zag de rechtbank geen reden de uitspraak van de geschillencommissie te vernietigen.

Van den Brul voelt zich opgelucht. 'Als privépersoon vecht je haast tegen de bierkaai. Ik heb er geregeld van wakker gelegen. Ik betaalde te veel voor stadsverwarming. Ik heb geluk gehad, ik kon toevallig uitwijken omdat bij ons in de straat ook gasleidingen aanwezig zijn. Dat is niet overal zo. Ik begrijp niet dat de gemeente geen toezicht houdt op de kosten van stadsverwarming.'

Advocaat Frank Dijkslag raadt huiseigenaren die willen stoppen met stadsverwarming aan niet zomaar de daarvoor in rekening gebrachte verwijderingskosten te

betalen. 'Controleer wat daarover in het contract met de leverancier is vastgelegd. En zelfs als er over verwijderingskosten een bepaling staat in de Algemene Voorwaarden, kan het zijn dat dit te ver gaat.'

Eneco laat weten de uitspraak van de rechtbank te respecteren. Het bedrijf wijst erop dat de rechter geen inhoudelijk oordeel heeft geveld over zijn Algemene Voorwaarden en de achtergrond van de verwijderingsbijdrage. Om onduidelijkheid in de toekomst te voorkomen, gaat Eneco de verwijderingsbijdrage wel duidelijker vermelden in zijn Algemene Voorwaarden. De op dit punt aangepaste versie daarvan wordt binnenkort gepubliceerd, zegt het bedrijf. ◀

► Juridisch advies nodig? Kijk op eigenhuis.nl/rechtsbijstand

